

รายงานบันทึกข้อตกลงในการพัฒนางาน PERFORMANCE (AGREEMENT : PA)

สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2568 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2569

นางสาวศุภนุช ฌานชีวินสูง
ครูอัตราจ้าง

รายงานผลการนำประเด็นท้าทายลงสู่การปฏิบัติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง วิทยฐานะ(ปัจจุบัน) ไม่มี ระดับการปฏิบัติที่คาดหวัง ไม่มี

ชื่อ นางสาวศุภนุช นามสกุล ฌานชีวินสุข

เรื่อง การแก้ปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญ ด้วยเทคนิคบันได ๖ ขั้น
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๑. สภาพปัญหา

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านจับใจความสำคัญมีเทคนิคที่หลากหลายที่ช่วยให้สามารถอ่านและจับใจความที่สำคัญ มีเป้าหมายในการพัฒนาเพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยเทคนิคบันได ๖ ขั้น ถือเป็นหนึ่งเทคนิคที่ใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ ประกอบด้วย บันไดขั้นที่ ๑ คือ การอ่านเรื่องให้จบแล้วตั้งคำถาม, บันไดขั้นที่ ๒ คือ การหาคำสำคัญ, บันไดขั้นที่ ๓ คือ การตัดส่วนขยายใจความสำคัญ, บันไดขั้นที่ ๔ คือ การเติมคำเชื่อมเพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญ, บันไดขั้นที่ ๕ คือ การหาคำแสดงความขัดแย้ง และบันไดขั้นที่ ๖ คือ การจับใจความ การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น จึงถือเป็นการต่อยอดความสามารถของนักเรียนให้มีเทคนิคที่หลากหลายและสามารถนำแต่ละเทคนิคมาใช้ในการจับใจความสำคัญโดยพิจารณาจากบริบทสถานการณ์เนื้อความที่ปรากฏในบทอ่าน เพื่อใช้เทคนิคดังกล่าวในการแก้ปัญหการอ่านจับใจความสำคัญ ให้ผู้เรียนรักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม ออกแบบสื่อการเรียนรู้เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้รอบ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานักเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญผ่านสื่อการเรียนรู้ การฝึกทักษะย่อมพัฒนานักเรียนให้เกิดความเชี่ยวชาญในการอ่านจับใจความสำคัญ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ในการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมาพบว่านักเรียนจำนวนมากยังขาดทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญ ขาดสมาธิในการอ่าน ไม่สามารถแยก ประเด็นหลักประเด็นรอง จากกันได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องหลักของการอ่านจับใจความสำคัญเลยก็ว่าได้ ซึ่งปัญหาการอ่านจับใจความสำคัญทำให้นักเรียนเวลาตอบคำถามตอบไม่ตรงประเด็นที่ผู้จัดทำข้อสอบต้องการคำตอบ หรือแม้แต่การอ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วนักเรียนไม่สามารถสรุปความได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๒. เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จำนวน ๘ ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด ๒๗๕ คน

กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๔ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ ของโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จำนวน ๑ ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด ๓๓ คน

๒. วิธีการดำเนินการให้บรรลุผล

ขอบเขต

๑. วางแผนออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันได ๖ ขั้น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

๒. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่าน

๓. จัดทำชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่าน และแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น นิทานพื้นบ้าน บทความ พระบรมราโชวาท วรรณคดี บทความ เพื่อการตรวจสอบความรู้

๔. จัดทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่าน เพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๕. นำชุดการจัดการกิจกรรมการอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่านแบบฝึกทักษะ เอกสารประกอบการเรียน แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ไปให้ครูในกลุ่ม PLC วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕-๖ พิจารณาความเหมาะสม พร้อมทั้งเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงแก้ไข

๖. ครูผู้สอนนำชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความแบบฝึกทักษะ เอกสารประกอบการเรียน แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

๗. ครูผู้สอนนำแบบทดสอบก่อนเรียน ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ แบบฝึกทักษะ เอกสาร ประกอบการเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๔ ที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนรู้

๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง การอ่านจับใจความจากเรื่องที่อ่าน

เครื่องมือที่ใช้

๑. แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน ๖ ชั่วโมง

๒. สื่อการสอน ได้แก่ สไลด์ แผนภาพ หนังสือเรียน หรือวิดีโอ ที่ใช้ในการนำเสนอเนื้อหา เพื่อให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนและสามารถนำไปใช้ในการทำงานกลุ่มได้

๓. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบ ที่สำนักทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ได้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นข้อสอบ O-NET วิชาภาษาไทย รูปแบบอัตนัย จำนวน ๕ ข้อ ปีพ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๕ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เพื่อประเมินความสามารถด้านการจับใจความสำคัญของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

๑) ผู้พัฒนานวัตกรรมได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ในรายวิชา ภาษาไทย ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๒) ศึกษารูปแบบของคู่มือการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างคู่มือจากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำแนวคิดที่ได้มาสร้างแบบฝึกทักษะการเรียนรู้

๔) วิเคราะห์หลักสูตร ตัวชี้วัดวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เพื่อนำไปใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

๕) ศึกษาหลักการ วิธีการ ทฤษฎี การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้

๖) ดำเนินการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และคู่มือแบบฝึกทักษะ พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยแบ่งตามบันได ๖ ขั้น ดังนี้

แผนที่ ๑ บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบแล้วตั้งคำถาม

แผนที่ ๒ บันไดขั้นที่ ๒ หาคำสำคัญ

แผนที่ ๓ บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญ

แผนที่ ๔ บันไดขั้นที่ ๔ เติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญ

แผนที่ ๕ บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง

แผนที่ ๖ บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน

การหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

๑. นำแบบฝึก ซึ่งมีเนื้อหาประกอบด้วย ซึ่งมีเนื้อหาภายใน ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้ แบบฝึกทักษะ ที่ออกแบบไว้ทั้งหมดไปเสนอครูผู้สอนในกลุ่ม PLC วิชาภาษาไทย ระดับชั้น ป.๕ – ป.๖ จำนวน ๓ ท่าน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเรื่องภาษา เนื้อหาและเวลาในการใช้ เพื่อประเมินคุณภาพ ตรวจสอบความเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนาต่อไป โดยกำหนดกรอบที่จะประเมินโดย แบ่งเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑) ด้านเนื้อหา

๒) ด้านตัวอักษร และภาษา

๓) ด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

๒. ผู้พัฒนานวัตกรรมสร้างแบบประเมินคุณภาพแบบฝึกทักษะ โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ ๕ หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ระดับ ๔ หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ระดับ ๓ หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ระดับ ๒ หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ระดับ ๑ หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลผลระดับคุณภาพ

คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๑ – ๕.๐๐ หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๑ – ๔.๕๐ หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๑ – ๓.๕๐ หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๑ – ๒.๕๐ หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๕๐ หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

๓. ผู้พัฒนานวัตกรรมปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

การรวบรวมข้อมูล

ในการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้พัฒนานวัตกรรมได้เก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. จัดทำแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งมีเนื้อหาภายใน ประกอบด้วย คู่มือแบบฝึก แผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้ แบบฝึกทักษะ โดยนักเรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกแบบทดสอบ O-NET มาใช้เป็นแบบฝึก ทักษะในบันไดทั้ง ๖ ขั้น

๒. นำแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ และนำแบบทดสอบที่คัดเลือกจาก สทศ. ไปให้กลุ่ม PLC วิชาภาษาไทย ระดับชั้น ป.๕ – ป.๖ ประเมิน เก็บข้อมูลโดยใช้ความตรง เชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ

๓. ดำเนินการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สำคัญ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยดำเนินงานตามแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

๑) แผนที่ ๑ บันไดขั้นที่ ๑ อ่านเรื่องให้จบแล้วตั้งคำถาม

ขั้นนำ

(๑) นักเรียนฟังเพลง “ร่ำวอลอยกระทง” แล้วตอบคำถามพัฒนาการ คิดในประเด็น ๕w๑H

(๒) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปคำตอบจากคำถามพัฒนาการ คิด แล้วครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ

ขั้นสอน

(๑) นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อศึกษาการอ่านจับใจความ สำคัญบันไดขั้นที่ ๑ จากใบความรู้ในแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ของตนเองและร่วมกันอภิปรายว่า มีประเด็นใดบ้างในประเด็น ๕w๑H

(๒) นักเรียนตัวแทนออกมาเติมแผนผังในประเด็น ๕w๑H ว่ามีหัวข้อ ไດบ้าง

(๓) นักเรียนร่วมกันอภิปรายหัวข้อในแต่ละประเด็น ว่าบทอ่าน เช่น นิทาน เรื่องสั้น ข่าวที่นักเรียนรู้จัก มีประเด็นครบตามผังที่นักเรียนเติมหรือไม่

(๔) นักเรียนร่วมกันทำใบกิจกรรมที่ ๑ และ ๒ การอ่านจับใจความ สำคัญ โดยใช้เทคนิคบันไดขั้นที่ ๑ จากแบบฝึกทักษะฯ พร้อมทั้งร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น โดยใช้บันไดขั้นที่ ๑ การอ่านเรื่องจนจบแล้วตอบในประเด็น ๕w๑h แล้วนักเรียน บันทึกความรู้เพิ่มเติมลงในสมุดของตนเอง

๒) แผนที่ ๒ บันไดขั้นที่ ๒ หาคำสำคัญ

ขั้นนำ

(๑) นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อทบทวนความรู้

(๒) นักเรียนและครูร่วมกันพิจารณาในแบบฝึกทักษะว่า นอกจาก การอ่านจับใจความสำคัญด้วยเทคนิคบันไดขั้นที่ ๑ แล้ว การอ่านใจความสำคัญมีบันไดขั้นใดบ้าง

ขั้นสอน

(๑) นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อศึกษาการหาคำสำคัญ บันไดขั้นที่ ๒ จากใบความรู้การอ่านจับใจความสำคัญ บันไดขั้นที่ ๒ การหาคำสำคัญในแบบฝึกทักษะการ เรียนรู้ และสืบค้นจากแหล่งเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

(๒) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำสำคัญโดยเล่นเกม ในโปรแกรม Quizizz

(๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเฉลยคำตอบ โดยมีครูเป็นผู้ให้ คำแนะนำ หากถูกต้อง รับคะแนน แล้วนักเรียนช่วยกันพิจารณาว่า การหาคำสำคัญมีหลักการอย่างไรบ้าง

(๔) นักเรียนร่วมกันศึกษาใบความรู้บันไดที่ ๒ ของการอ่านจับใจความ สำคัญในแบบฝึกทักษะการเรียนรู้

(๕) นักเรียนทำกิจกรรมที่ ๑ และ ๒ การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ เทคนิคบันไดขั้นที่ ๒ เพื่อหาคำสำคัญ พร้อมทั้งร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น โดยใช้บันไดขั้นที่ ๒ การหาคำสำคัญ แล้วนักเรียนบันทึกลงในสมุดตามประเด็น

๓) แผนที่ ๓ บันไดขั้นที่ ๓ ตัดส่วนขยายใจความสำคัญ

ขั้นนำ

(๑) นักเรียนอ่านข้อความ แล้วตอบคำถาม ว่าเป็นข้อความเกี่ยวกับ เรื่องอะไร

(๒) นักเรียนและครูร่วมกันพิจารณาว่า โครงสร้างในข้อความนอกจาก ใจความสำคัญแล้วมีสิ่งใดประกอบอยู่ด้วยบ้าง

ขั้นสอน

(๑) นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อศึกษาลักษณะการขยาย ความทั้ง ๕ รูปแบบในใบความรู้จากแบบฝึกทักษะ และศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้บนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต

(๒) นักเรียนออกมาเติมแผนผังลักษณะการขยายความทั้ง ๕ ให้ถูกต้อง และครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการอ่านจับใจความสำคัญตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น โดยใช้ บันไดขั้นที่ ๓ การตัดส่วนขยายใจความสำคัญ

(๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านข้อความบนกระดาน หากมีลักษณะส่วน ขยายของกลุ่มตนเองอยู่ในออกมาแสดงความคิดเห็นว่าเป็นส่วนใดของข้อความ หากถูกต้องรับคะแนน แล้วนักเรียนช่วยกันสรุปประเด็นสำคัญของข้อความนั้น

(๔) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบของแต่ละกลุ่ม

(๕) นักเรียนทำกิจกรรมที่ ๑ และ ๒ การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้ เทคนิคบันไดขั้นที่ ๓ เรื่องการตัดส่วนขยายใจความสำคัญ พร้อมทั้งร่วมกันเฉลยคำตอบ

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น โดยใช้บันไดขั้นที่ ๓ การตัดส่วนขยายใจความสำคัญ แล้วนักเรียนบันทึกลงในสมุดตามประเด็น

๔) แผนที่ ๔ บันไดขั้นที่ ๔ เติมคำเชื่อมหาส่วนขยายใจความสำคัญ

ขั้นนำ

(๑) นักเรียนอ่านประโยค แล้วช่วยกันเติมคำเชื่อมให้ถูกต้อง

(๒) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของคำเชื่อม ที่จะช่วยให้ประโยคมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขั้นสอน

(๑) นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อศึกษาใบความรู้เรื่อง คำเชื่อมจากแบบฝึกทักษะ สืบค้นเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และออกมาเขียน ตัวอย่างประโยค กลุ่มละ ๕ ประโยค

(๒) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายเรื่องการรู้คำเชื่อม ช่วยให้หมี ประโยชน์อย่างไรในการอ่านจับใจความ (แนวคำตอบ: ทำเชื่อมมักจะอยู่กับส่วนขยายใจความสำคัญ, ช่วยให้เข้าใจบริบทการอ่านมากยิ่งขึ้น)

(๓) นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาใบความรู้เรื่อง การเติมคำเชื่อมส่วนขยาย ใจความสำคัญ เพื่อตัดส่วนขยายใจความสำคัญทั้ง (บันไดขั้นที่ ๔) จากแบบฝึกทักษะ

(๔) นักเรียนทำกิจกรรมที่ ๑ และ ๒ การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคบันไดขั้นที่ ๔ “เติมคำเชื่อม.. แล้วตัดทิ้ง!!” แล้วให้นักเรียนคัดเลือกตัวแทนของกลุ่มออกมา นำเสนอคำเชื่อมที่เติม และส่วนขยายใจความที่ต้องตัดทิ้ง

(๕) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบของแต่ละกลุ่ม พร้อมทั้ง ร่วมกันเฉลยคำตอบแบบฝึก “เติมคำเชื่อม.. แล้วตัดทิ้ง!!”

ขั้นสรุป

(๑) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น แล้วนักเรียนบันทึกลงในสมุดตามประเด็น

(๒) นักเรียนส่งสมุดและแบบฝึกทักษะ หัวข้อ “เติมคำเชื่อม.. แล้ว ตัดทิ้ง!!”

๕) แผนที่ ๕ บันไดขั้นที่ ๕ สังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง

ชั้นนำ

(๑) นักเรียนอ่านแถบประโยคที่ปรากฏบนหน้าจอโทรทัศน์จากนั้น ช่วยกันหาคำตอบว่ามีคำใด เป็นคำเชื่อมใดบ้างที่แสดงความขัดแย้งในประโยคต่อไปนี้

(๒) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายถึงลักษณะคำเชื่อมแสดงความ ขัดแย้งที่ปรากฏในข้อความที่เคยพบในชีวิตประจำวัน

ชั้นสอน

(๑) นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง “หลักการสังเกตคำเชื่อมแสดงความ ขัดแย้ง” ที่ปรากฏบนหน้าจอโทรทัศน์ ใบความรู้ในแบบฝึกทักษะฯ และอินเทอร์เน็ต

(๒) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายหลักการสังเกตคำเชื่อมแสดง ความขัดแย้งที่ปรากฏในข้อความต่าง ๆ

(๓) นักเรียนสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการสังเกตคำเชื่อมแสดง ความขัดแย้งในรูปแบบแผนผังความคิดลงในใบกิจกรรมที่ ๑ “คำเชื่อมแสดงความขัดแย้งที่แฝงตัวมา”

(๔) นักเรียนที่ได้รับการสุ่ม ๒-๓ คน นำเสนอนำเสนอใบกิจกรรมที่ ๑ ในประเด็น “คำเชื่อมแสดงความขัดแย้งที่แฝงตัวมา” ของตนเอง

(๕) นักเรียนร่วมกันเสนอข้อมูลเพิ่มเติมจากที่เพื่อนนักเรียนนำเสนอ เกี่ยวกับหลักการสังเกตคำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง

(๖) นักเรียนศึกษาเรื่อง “คำเชื่อมแสดงความขัดแย้งกับการจับใจความ สำคัญ” ที่ปรากฏบนหน้าจอโทรทัศน์และอินเทอร์เน็ต

(๗) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายในประเด็นการสังเกตคำเชื่อม แสดงความขัดแย้งมีความเกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความสำคัญอย่างไร

(๘) นักเรียนบันทึกองค์ความรู้ที่ได้จากการอภิปรายลงในสมุด ของตนเอง

(๙) นักเรียนทำแบบใบกิจกรรมที่ ๒ “สังเกตคำเชื่อม ต่อเนื่อง มาจับใจความ” จากนั้นตัวแทนนักเรียนที่ได้รับการสุ่ม ๒-๓ คน นำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน

(๑๐) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบของตัวแทนที่นำเสนอ พร้อมทั้งร่วมกันเฉลยคำตอบแบบฝึกทักษะ หัวข้อ “สังเกตคำเชื่อม ต่อเนื่องมาจับใจความ”

ขั้นสรุป

(๑) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ตามเทคนิคบันได ๖ ขั้น แล้วนักเรียนบันทึกลงในสมุดตามประเด็น

(๒) นักเรียนส่งแบบฝึกทักษะ หัวข้อ “คำเชื่อมแสดงความขัดแย้ง ที่แฝงตัวมา”, แบบฝึกทักษะ หัวข้อ “สังเกตคำเชื่อม ต่อเนื่องมาจับใจความ”

๖) แผนที่ ๖ บันไดขั้นที่ ๖ หาใจความสำคัญได้ทุกบทอ่าน

ชั้นนำ

(๑) นักเรียนร่วมเล่นเกม “อ่านประลอง ทำคนสมองไว” โดยพิจารณา ข้อความที่กำหนดให้บนหน้าจอโทรทัศน์แล้วช่วยกันตอบว่า กล่าวถึงเรื่องอะไร โดยมีระยะเวลาอ่าน ข้อความละ ๓๐ วินาที

(๒) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายในประเด็นการอ่านเพื่อ จับใจความสำคัญ จำเป็นต้องมีหลักการอย่างไรบ้างเพื่อให้ได้ประเด็นสำคัญที่ครอบคลุม

ขั้นตอน

(๑) นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง “หลักการพิจารณาใจความสำคัญ ในแต่ละย่อหน้า - บันไดขั้นที่ ๖” ในแบบฝึกทักษะ และอินเทอร์เนต

(๒) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายหลักการพิจารณาใจความสำคัญ ในแต่ละย่อหน้า - บันไดขั้นที่ ๖

(๓) นักเรียนสรุปองค์ความรู้ ในรูปแบบแผนผังความคิด โดยทำ ใบกิจกรรมที่ ๑ เทคนิคบันได ขั้นที่ ๖ “หลักการพินิจคำ นำมาจับใจความ”

(๔) นักเรียนที่ได้รับการสุ่ม ๒-๓ คน นำเสนอแบบฝึกทักษะของ ตนเองในหัวข้อ “หลักการพินิจคำ นำมาจับใจความ”

(๕) นักเรียนและครูร่วมกันให้ข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักการ พิจารณา ๔ ข้อ เพื่อให้มีทักษะการอ่านจับใจความสำคัญดียิ่งขึ้น

(๖) นักเรียนเตรียมตัวเล่นเกม โดยจับสลากบัตรเพื่อรับคัดเลือกเป็น คนนิ่งและคนวิ่ง จากนั้นนักเรียนร่วมเล่นเกมเพิ่มความเข้าใจ ฝ่ายคนนิ่งจะได้บัตรประโยคใจความสำคัญ สีเหลือง ให้ยืนอยู่กับที่ ส่วนฝ่ายคนวิ่งจะได้บัตรประโยคส่วนขยายใจความสำคัญสีเขียว ให้วิ่งมาหาคนนิ่ง ซึ่งบัตรของทั้ง ๒ ฝ่ายจะต้องมีเนื้อหาประเด็นเดียวกัน

(๗) นักเรียนและครูร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องของคนนิ่งและคน วิ่งว่าจับกลุ่มกัน ถูกต้องหรือไม่ กลุ่มใดไม่ถูกต้องให้คนวิ่งได้วิ่งไปเปลี่ยนที่ให้ถูกต้อง

(๘) นักเรียนแต่ละกลุ่มนำบัตรของกลุ่มตนมาติดบนกระดานหน้าชั้น เรียน จากนั้น อภิปรายร่วมกันว่าบัตรของกลุ่มตนมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใดและมีคำใดเป็นคำสำคัญ

(๙) นักเรียนทำกิจกรรมที่ ๒ เทคนิคบันได ขั้นที่ ๖ “เรียงใหม่ได้ เรื่อง” โดยมีตัวแทนนักเรียนที่ได้รับการสุ่ม ๒-๓ คน นำเสนอผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน

(๑๐) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายคำตอบของตัวแทนที่นำเสนอ พร้อมทั้งร่วมกัน เผลยคำตอบแบบฝึกทักษะ “เรียงใหม่ได้เรื่อง”

ขั้นสรุป

(๑) นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ตามเทคนิค บันได ๖ ขั้น แล้วนักเรียนบันทึกลงในสมุดตามประเด็น

(๒) นักเรียนส่งใบกิจกรรมที่ ๑และ๒ การอ่านจับใจความสำคัญ เทคนิคบันไดขั้นที่ ๖ ในแบบฝึกทักษะฯ

(๓) นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนานวัตกรรมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

๑) พัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับ ใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น

๒) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ สำคัญโดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้พัฒนานวัตกรรมได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ระเบียบวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและร้อยละ ดำเนินตามขั้นตอน สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์

๓. ผลลัพธ์

เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๔ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ จำนวน ๓๕ คน ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

เชิงคุณภาพ

๑) แบบฝึกทักษะที่พัฒนาร่วมกับนักเรียนมีความเหมาะสมด้านเนื้อหา, ด้านตัวอักษร และภาษา และด้านคุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ

๒) นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น

๔. เอกสารอ้างอิง

แนวคิด หลักการ ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โดยใช้ เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้จัดทำได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎี

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช ๒๕๕๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระการเรียนรู้ และมาตรฐานการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ตัวชี้วัดรายวิชาภาษาไทย

สาระที่ ๑ การอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ สาระที่ ๑ การอ่าน

๑. การอ่าน

๑.๑ ความหมายของการอ่าน

๑.๒ ความสำคัญของการอ่าน

๑.๓ จุดมุ่งหมายของการอ่าน

๑.๔ ประเภทของการอ่าน

๑.๕ ระดับความเข้าใจในการอ่าน

๒. การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น

๒.๑ ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

๒.๒ ความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ

๒.๓ จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

๒.๔ การอ่านจับใจความสำคัญกับงานเขียนประเภทต่าง ๆ

๒.๕ หลักการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น

๒.๖ ขั้นตอนการการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น

๒.๗ การวัดประเมินผลการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖ ขั้น

๒.๘ เกณฑ์การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคบันได ๖

ขั้น

๓. แบบฝึกทักษะการเรียนรู้

๓.๑ ความหมายของแบบฝึกทักษะการเรียนรู้

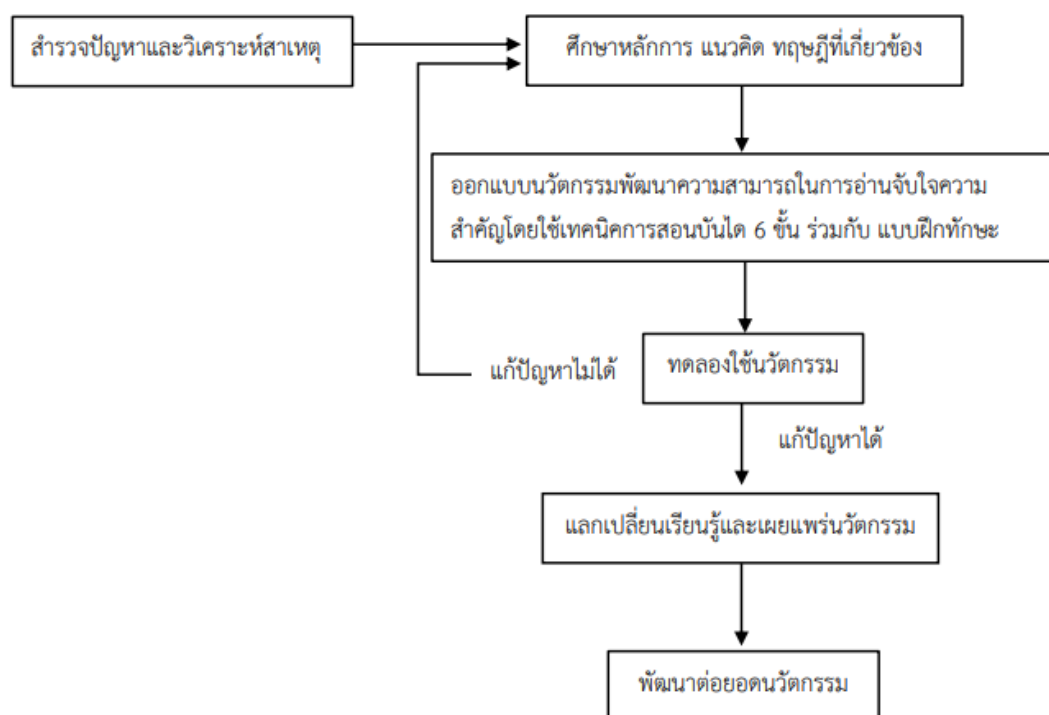
๓.๒ ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะการเรียนรู้

๓.๓ หลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะการเรียนรู้

๓.๔ หลักการสร้างแบบฝึกทักษะการเรียนรู้

๓.๕ ลักษณะของแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ที่ดี ผู้พัฒนานวัตกรรมได้สังเคราะห์แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น ร่วมกับแบบฝึก

จากสภาพปัญหาและสาเหตุ ตลอดจนแนวคิด หลักการ ทฤษฎีและประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้พัฒนาพัฒนานวัตกรรมได้กำหนดแนวทางในการออกแบบนวัตกรรมแบบฝึกทักษะเพื่อ การพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้การสอนเทคนิคบันได ๖ ขั้น โดยมีขั้นตอนใน การออกแบบนวัตกรรมตามแผนผัง ดังนี้

การเผยแพร่ผลงาน

๑. การเผยแพร่ รูปแบบจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น ร่วมกับการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการจับใจความสำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ผ่านกระบวนการ PLC ให้กับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ – ๖ โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

๒. จัดทำเอกสารแบบฝึกทักษะ เรื่องการจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนในเรื่องอื่น ๆ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่เหมาะสมต่อไป เพื่อจะได้นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๔ มีพัฒนาการเกี่ยวกับทักษะการอ่านจับใจความสำคัญที่ดียิ่งขึ้น

๒. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖/๔ มีทักษะและความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนบันได ๖ ขั้น ๖ ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง

จากนวัตกรรมนี้ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและใช้นวัตกรรมด้วยความที่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน วิชาภาษาไทย รวมทั้งการใช้นวัตกรรมแบบฝึกทักษะการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอน บันได ๖ ขั้น ในการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทยพื้นฐานให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๖ นั้น ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการเรียนวิชาภาษาไทย เปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ได้แก่ มีความกระตือรือร้น ตั้งใจเรียน และให้ความร่วมมือในการทำ กิจกรรม การเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งจากการสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึก ทักษะการเรียนรู้ นั้นพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่น่าสนใจ มีกิจกรรมที่หลากหลายได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนเห็นว่าเป็นการเรียนรู้ ภาษาไทยที่มีความหมายมากกว่าการเรียน แล้วจำเนื้อหาเพื่อไปตอบคำถามในข้อสอบเพียงอย่างเดียว ซึ่งทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในการเรียนรู้ทำให้เห็นคุณค่าในการเรียนภาษาไทย และการตั้งใจ ใฝ่เรียนรู้ของตนเอง รวมทั้งเป็นแบบอย่างให้กับนักเรียนระดับอื่น ๆ ในโรงเรียนได้อีกด้วย

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (๒๕๕๑). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

_____. (๒๕๕๒). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรมวิชาการ. (๒๕๔๕). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.** กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (๒๕๔๕). **มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

_____. (๒๕๔๖). **กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.** พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา

ลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๖). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ.พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไข**

เพิ่มเติม (ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๕๔๕. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กอบกาญจน์ วงศ์วิสิทธิ์. (๒๕๕๑). **ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร.** กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

กัลยา ยวนมาลัย. (๒๕๓๙). **อ่านเพื่อชีวิต.** กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พรีเมียม เฮาส์.

ครรชิต มนูญผล. (๒๕๕๙). **คู่มืออาชีพสู่ศตวรรษที่ ๒๑ สนุกกับนิสัยรักการอ่าน.**

กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์ จำกัด.

_____. (๒๕๕๓). **สนุกกับนิสัยรักการอ่าน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร

แห่งประเทศไทย จำกัด.

บันลือ พลฤกษ์วัน. (๒๕๕๖). **แนวพัฒนาการ อ่านเร็ว-อ่านเป็น.** กรุงเทพมหานคร : บริษัทธรรมดา

เพรส จำกัด.

บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๕๓). **การวิจัยเบื้องต้น.** พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญศิริ ภิญาอินันท์. (๒๕๔๕). **การอ่าน.** กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.

ประภัสสร รัตนศิริ. (๒๕๕๘). **“การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียน**

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โดยใช้เทคนิคคำถาม ๙ คำถาม.” การค้นคว้าแบบอิสระปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก

แบบฝึกทักษะ การจับใจความสำคัญ

